

De Groene Stelling

De Groene Stelling is een initiatief voor een mooi, toegankelijk toekomstbestendig en productief MRA landschap in de 21ste eeuw. Vanuit een maatschappelijke beweging van boeren, bedrijfsleven, bewoners en maatschappelijke organisaties. En met de historische Stelling van Amsterdam als verbindend element in het hart van de Metropoolregio Amsterdam.

CONCEPT

STROOTMAN
LANDSCHAPSARCHITECTEN

Westzaan

Fort Uitermeer als onderdeel van de stelling van Amsterdam

De Groene Stelling

De Groene Stelling is een initiatief om vanuit boeren, bedrijfsleven, bewoners en maatschappelijke partijen te werken aan een mooi, groen, toegankelijk, toekomstbestendig en productief landschap in de Metropoolregio Amsterdam (MRA). Het initiatief brengt een beweging op gang van mensen en partijen die hier de komende jaren in samenwerking met de diverse overheden invulling aan gaan geven.

De kern van het voorstel is de ontwikkeling van een 'transitiemotor' die het aantrekkelijk maakt voor grondeigenaren om op een natuur- en landschapsinclusieve wijze voedsel te produceren voor de bewoners van de omliggende steden en daarmee tegelijkertijd een goed inkomen te verdienen. Zo wordt een hoogwaardig, toekomstbestendig landschap ontwikkeld, voor en door bewoners en ondernemers. Deze 'transitiemotor' wordt gevoed door het bedrijfsleven, bewoners en overheden.

De Groene Stelling sluit aan op, en geeft invulling aan programma's en projecten van de diverse overheden. De komende jaren worden er grote investeringen gepland om oplossingen te creëren voor de enorme maatschappelijk opgaven die voor ons liggen op het gebied van klimaat, milieu, biodiversiteit, hoogwaterveiligheid en voedselvoorziening. Het vinden van goede initiatieven met draagvlak om daarmee tempo te kunnen maken, is daarbij een forse uitdaging.

Tegelijkertijd zijn de grote maatschappelijke investeringen een fantastische kans om het landelijk gebied van de MRA klaar te maken voor de 21ste eeuw en zekerheid te bieden aan boeren en burgers over de toekomst van dit prachtige gebied. De Groene Stelling zet hier haar schouders onder en draagt bij aan een aantrekkelijke toekomst voor de MRA als geheel.

Christianne van der Wal, minister van Natuur en Stikstof:

“Een schoon en leefbaar land met een rijke natuur. Dat is het land waar we zelf graag in leven en dat we ook graag doorgeven aan de komende generaties.”

“We kunnen ons de stilstand als samenleving niet veroorloven: daarom zet ik in op versnelling en intensivering.”

“We zullen maatregelen waar mogelijk slim combineren om de natuur, de bodem en de waterkwaliteit te verbeteren en de klimaatopgave te halen. We hebben het daarom over een integrale aanpak.”

(Brief minister Natuur & Stikstof aan Tweede Kamer, april 2022)

De Stompe toren van Ransdorp (Provincie Noord-Holland)

Tijd voor een nieuw perspectief voor ondernemers, het landschap en de bewoners van de MRA!

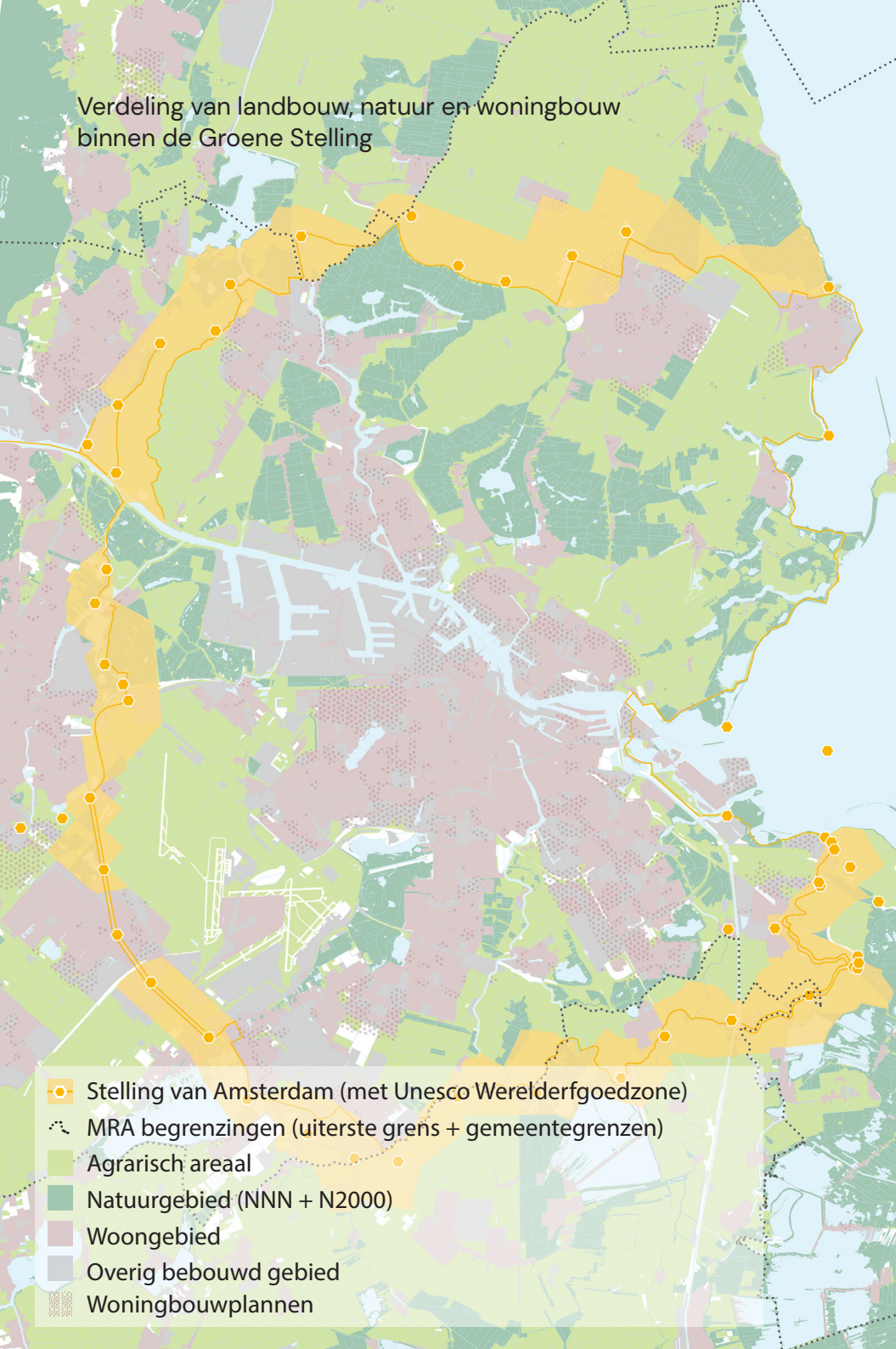
De MRA kent een aantrekkelijke combinatie van een hoog dynamisch verstedelijkt gebied met daarin een groot areaal aan agrarische cultuurlandschappen van internationale betekenis. De inzet van De Groene Stelling is deze gebieden mooier en toegankelijker te maken met een toekomstbestendig verdienmodel voor de boer.

Het bestaande agrarische businessmodel in de MRA zit in de knel. Met niet-optimale fysieke omstandigheden moet er worden geconcentreerd tegen wereldmarktprijzen. Daarbij zijn de productiekosten relatief hoog door de hoge grondprijzen in de buurt van de stad. Bovendien spelen er in dit gebied een groot aantal opgaven zoals woningbouw, realisatie van gezonde steden, beperken van de uitstoot van stikstof en CO₂, klimaatadaptatie, verbeteren waterkwaliteit en biodiversiteit, voedseltransitie en veiligstellen drinkwater.

Deze dulden geen uitstel en vragen nadrukkelijk om een integrale aanpak in verband met de grote ruimtedruk.

Dit biedt kansen voor ondernemers, het landschap en de bewoners! De stad om de hoek is een mooie markt voor hoogwaardig voedsel van de ondernemers; een natuur-inclusief productielandschap biedt de bewoners een groene oase in de buurt; en in het groene landschap worden beklemmende water-, natuur-, milieu- en klimaatopgaven opgelost.

Verdeling van landbouw, natuur en woningbouw
binnen de Groene Stelling

- Stelling van Amsterdam (met Unesco Werelderfgoedzone)
- MRA begrenzings (uiterste grens + gemeentegrenzen)
- Agrarisch areaal
- Natuurgebied (NNN + N2000)
- Woongebied
- Overig bebouwd gebied
- Woningbouwplannen

Een groot deel van het landschap binnen de MRA wordt beheerd door landbouwers

Een groot deel van het MRA
landschap is verstedelijkt met
woongebied en bedrijventerreinen.
Daarnaast wordt een verrassend
groot deel van het landschap
beheerd door agrariërs.

Hier ligt de sleutel om het groene
landschap in de MRA duurzaam en
toekomstbestendig in te richten en
te beheren.

Er gebeurt al veel maar de overheid kan dit niet alleen

Vanuit de overheid zijn er al veel
programma's om het groene
landschap te versterken, zoals de
Groene Uitweg, Westeinderscheg,
Natuur Netwerk Nederland en de
Stelling van Amsterdam.
De Groene Stelling kan vanuit
privaat en maatschappelijk
initiatief deze programma's

versterken en deels invulling
geven. Met de beweging van De
Groene Stelling wordt tevens
breder maatschappelijk draagvlak
gecreëerd voor een duurzame
groene inrichting en beheer van
het gebied waardoor plannen van
de overheden versterkt worden.

De Groene Stelling: voedsel van dichtbij, een groen toegankelijk landschap en een duurzaam business model voor boeren

De Groene Stelling is een initiatief vanuit agrariërs, het bedrijfsleven, bewoners en maatschappelijke partijen om de opgaven integraal en inclusief aan te pakken. De missie is een hoogwaardig, groen, toegankelijk, klimaatbestendig en productief landschap te creëren waar problemen van nu worden opgelost en het groene landschap voor de toekomstige bewoners wordt gewaarborgd.

Binnen De Groene Stelling wordt op een regeneratieve manier voedsel voor de bewoners van de stad geproduceerd, met melk/kaas/vlees uit de veenweidegebieden en groente/granen uit de polders. Daarnaast wordt de bewoners een hoogwaardig groen landschap geboden om in te verblijven en te ontspannen; met de mogelijkheid om je persoonlijke CO2 footprint ongedaan te maken.

De historische Stelling van Amsterdam is het verbindende element tussen de verschillende steden en groengebieden binnen de MRA. De Groene Stelling bouwt verder op het historische landschap en het DNA van het gebied, met melk en kaas uit Waterland en groente uit Aalsmeer.

De Groene Stelling zorgt voor een hernieuwde, structurele verbinding tussen de stadsbewoner en de boer. Het kent een investeringsfonds dat de transformatie van agrarische business modellen naar 'meer natuurinclusief' faciliteert. Dit betreft een structurele financiële ondersteuning met langjarige contracten voor de productie van goederen en diensten.

Waar ligt De Groene Stelling?

De Groene Stelling ligt in het hart van de MRA, tussen de steden en dorpen, en heeft de Stelling van Amsterdam als verbindend element.

Wat levert De Groene Stelling op?

- Een nieuw agrarisch toekomstperspectief voor de landbouwbedrijven binnen de MRA.
- Hoogwaardig en gezond voedsel voor de bewoners van de steden.
- Een beleefbaar, hoogwaardig, groen en toegankelijk landschap voor de huidige en toekomstige bewoners van de MRA met ruimte voor ontspanning en verwondering.
- Een toekomstbestendig landschap waar opgaven ten aanzien van milieu, water, natuur en klimaat zijn opgelost
- Economische versterking van de MRA als geheel door een strategische verbetering van de leefomgeving.
- Een hernieuwd financieringsmodel voor voedsel, landschap en natuur tussen stad en ommeland.

Boer Sijkaak Hogendoorn als voorbeeld van een biologische boer binnen de MRA

Wat zijn onderdelen van De Groene Stelling?

Regeneratieve voedselproductie voor de mens.

Productie van hoogwaardig voedsel voor de mensen met meerwaarde voor bodem, biodiversiteit, klimaat, water en milieu. Met een gezond businessmodel voor de boer. In het veenweidegebied wordt ingezet op melk/kaas/vlees; in de kleipolders op groente en granen.

Versterken en openstellen

landschap. Versterken van het landschap tot een krachtig mozaïek door de aanleg van natuurvriendelijke oevers, laanbomen, erfbeplanting en bossen. Daarnaast wordt het landschap 'geopend' door de aanleg van een netwerk van kleinschalige wandelpaden.

Bos bij de stad.

Aanleg van nieuw bos aan de rand van de stad. Hiermee wordt nieuw recreatiegebied dicht bij de bewoners gerealiseerd; en wordt CO2 vastgelegd. Dit versterkt de gezonde stad; en het kan middels voedselbossen dan wel

recreatiebos. De locaties worden zorgvuldig gekozen en goed landschappelijk ingepast.

Ruimte voor waterberging.

Klimaatadaptatie heeft meer ruimte voor water. Hiermee wordt schade voor de stad, bedrijventerrein, infrastructuur of kassen vermeden. Dit wordt rond en buiten de Stelling van Amsterdam voorzien en kan (deels) door ondernemers worden gerealiseerd.

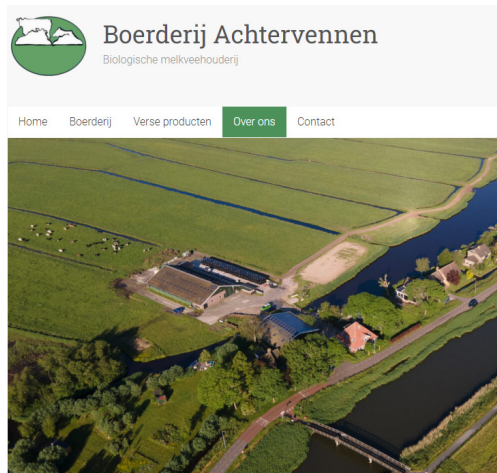
CO2 neutrale footprint.

Het MRA bedrijfsleven en bewoners kunnen investeren in de minimalisatie van hun CO2 footprint en tegelijkertijd hun directe leefomgeving verbeteren.

Hoe gaan we dat doen?

ING Real Estate Finance

1. **Ontwikkelen van een beweging van boeren, bedrijfsleven, bewoners en maatschappelijke partijen.** We gaan de komende jaren samen een community ontwikkelen die De Groene Stelling gaat realiseren. Met burgers die investeren in bosaanleg om hun CO2 footprint te beperken, natuurinclusieve boeren en overheden die faciliteren.
2. **Een transitiefonds als motor.** We ontwikkelen een transitiefonds als motor voor de transitie van het gebied. Dit fonds wordt gevoed met middelen van het bedrijfsleven, bewoners en de overheid. Hiermee worden partijen gestimuleerd om De Groene Stelling te realiseren.
3. **Ontwikkelen voorbeeldprojecten.** We gaan met boeren, ondernemers, bewoners, maatschappelijke partijen en overheden voorbeeldprojecten ontwikkelen die invulling geven aan De Groene Stelling en die bezocht en beleefd kunnen worden.
4. **Benutten van momentum geplande evenementen MRA regio.** We gaan diverse evenementen in de regio benutten om het bredere publiek te betrekken bij De Groene Stelling

Voorbeelden van al bestaande initiatieven passend bij De Groene Stelling. Met de klok mee: het Vastgoedbos, Boeren van Amstel, Fruittuin van West, Boerderij Achtervennen

Met wie gaan we dat doen?

We gaan dit doen met een brede groep partijen uit de maatschappij. De genoemde partijen hebben hun interesse geuit en uitgesproken mee te willen denken en doen in de verdere ontwikkeling van De Groene Stelling. De komende periode werken we toe naar een initiatiefgroep en ondersteunende partners.